Lieta Nr.11290019918
Lietas arhīva Nr. K26-0483-18/9
ECLI:LV:REZT:2018:1205.11290019918.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2018.gada 5.decembrī

Rēzeknes tiesa,
tiesnesis P.Novičenoks,
piedaloties prokurorei I.Babrei,

atklātā tiesas sēdē, neveicot pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

/pers. A/, atrodoties alkohola ietekmē, vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām un izvairījās no piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas. Noziedzīgie nodarījumi izdarīti šādos apstākļos:

/pers. A/, būdams sodīts ar Rēzeknes tiesas 2018.gada 12.februāra spriedumu par Krimināllikuma 262.[1]panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem (spriedums stājies likumīgā spēkā 2018.gada 23.februārī), izvairoties no tiesas piespriestā papildsoda izciešanas, 2018.gada 4.jūnijā ap plkst.14.40 Kārsavas novadā, Salnavas pagastā, ciemā Orinski, pa ceļu Orinski-Rogi, Orinsku virzienā vadīja transportlīdzekli – automašīnu VW Passat Variant, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas) un atrodoties alkohola ietekmē (minimālā alkohola koncentrācija /pers. A/ izelpas gaisā – 2,28 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs).

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja divus tīšus mazāk smagus noziegumus, atbildība par kuriem paredzēta Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.pantā.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē savu vainu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā atzina pilnībā, kā arī lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Valsts apsūdzības uzturētāja apsūdzētā lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu atzina par pieļaujamu un norādīja, ka apsūdzētais savu vainu ir atzinis un lietā savāktie pierādījumi apstiprina apsūdzētā vainīgumu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā. Apsūdzētajam ir zināma pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtība un sekas.

Tiesa, pārbaudot lietā esošos pierādījumus, konstatē, ka apsūdzētā vainīgums viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā bez paša apsūdzētā atzīšanās savos paskaidrojumos apstiprinās ar objektīviem lietā savāktajiem pierādījumiem visā /pers. A/ celtās apsūdzības apjomā. Tiesai nerodas saprātīgas šaubas, par to, ka apsūdzētais /pers. A/ ir izdarījis viņam inkriminētos noziedzīgos nodarījumus, t.i., apsūdzībā norādītajos apstākļos atrodoties alkohola ietekmē, vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras viņam ir atņemtas, kā arī izvairījās no piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas. Tāpat tiesa secina, ka pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētā noziedzīgās darbības ir pareizi kvalificētas kā Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.pantā paredzētie noziedzīgie nodarījumi un tie veido noziedzīgo nodarījumu ideālo kopību. Apsūdzētajam ir izskaidrota un saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtība un Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturtajā daļā paredzētās procesuālās sekas.

Ņemot vērā minēto, tiesa kriminālprocesa iztiesāšanas stadijā atzina, ka apsūdzētā lūgums par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu ir apmierināms un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, bet lietas materiāli ir pārbaudāmi tikai daļā par apsūdzētā personību raksturojošām ziņām un atbildību ietekmējošiem apstākļiem.

Ņemot vērā to, ka nepastāv strīds starp valsts apsūdzību un apsūdzēto par inkriminētās apsūdzības saturu un noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka tiesas spriedumā nav nepieciešams veikt lietā esošo pierādījumu uzskaiti un analīzi, kas attiecas uz lietā konstatētajiem nodarījumu faktiskajiem apstākļiem un kriminālprocesa pierādīšanas priekšmetu.

Nosakot sodu apsūdzētajam /pers. A/, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu ņem vērā apsūdzētā personību, izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus.

Pirmstiesas procesā un tiesas izmeklēšanā par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots: apsūdzētais ir neprecēts, apgādājamo nav, persona ar 3.grupas invaliditāti, ar vidējo izglītību, agrāk kriminālsodīts, pēdējo reizi ar Rēzeknes tiesas 2018.gada 12.februāra spriedumu par Krimināllikuma 262.[1]panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem. /pers. A/ inkriminētie noziedzīgie nodarījumi ir izdarīti nosacītas notiesāšanas pārbaudes laikā.

Savā attieksmē pret izdarītajiem nodarījumiem apsūdzētais tiesas sēdē paskaidroja, ka nožēlo izdarīto, saprot, ka nedrīkstēja tā rīkoties. Apsūdzētais apņemas turpmāk vairāk nepieļaut šādus pārkāpumus.

Vērtējot /pers. A/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, smagumu, radītās sekas un apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus, tiesa konstatē

šādus apstākļus:

/pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu ir izdarījis divus tīšus mazāk smagus noziegumus, no kuriem viens vērsts pret ceļu satiksmes drošību un viens vērsts pret pārvaldes kārtību.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otrās daļas noteikumiem par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli abu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā var atzīt apsūdzētā vaļsirdīgu savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu. Tāpat tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir sadarbojies ar izmeklēšanu un tiesu, nav apstrīdējis lietā savāktos pierādījumus, ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, atzīstot savu vainu, neceļot iebildumus pret pirmstiesas procesa pabeigšanu saīsinātā procesa kārtībā, kā arī ņem vērā tiesai pieteikto lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā, tādējādi sekmējot kriminālprocesa efektivitāti, ekonomiskumu un ātrāku krimināltiesisko attiecību noregulēšanu.

Par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.pantā, tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Krimināllikuma 35.pantā paredzēti kriminālsoda piemērošanas mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas. Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu brīvības atņemšanas sods ir nosakāms tikai tādā gadījumā, ja ar brīvības atņemšanu nesaistīta soda piemērošanu nav iespējams panākt Krimināllikuma 35.panta paredzēto soda mērķu sasniegšanu.

Izvērtējot noziedzīgo nodarījumu raksturu un bīstamību, apsūdzētā personību, tiesa nonāk pie slēdziena, ka /pers. A/ ir nosakāms sods brīvības atņemšanas veidā. Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais noziedzīgos nodarījumus ir izdarījis pārbaudes laikā, būdams nosacīti notiesāts ar Rēzeknes tiesas 2018.gada 12.februāra spriedumu ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem. Tas nozīmē, ka apsūdzētais /pers. A/ nav attaisnojis tiesas pārliecību, ka turpmāk viņš neizdarīs jaunus noziedzīgus nodarījumus.

Tāpat nosakot sodu tiesa ņem vērā noziedzīgo nodarījumu raksturu un smagumu, kā arī sabiedrības tiesību un interešu apdraudējuma pakāpi, ko apsūdzētais ir radījis ar savām prettiesiskām darbībām. No lietas materiāliem izriet, ka /pers. A/ ir vadījis transportlīdzekli, atrodoties vidēji smagā alkohola reibuma stāvoklī (fiksēta alkohola koncentrācija izelpā 2,28 promiles), tādējādi radot būtisku citu satiksmes dalībnieku un trešo personu īpašuma interešu apdraudējumu. Tiesa secina, ka apsūdzētais ar šādu savu rīcību demonstrē klaju nihilistisku attieksmi pret tiesību normās paredzētajiem aizliegumiem un ierobežojumiem, kā arī ignorē ar tiesas nolēmumu noteiktos aizliegumus, turklāt apsūdzētā rīcība ir vērtējama kā sabiedriski bīstama. Tāpat ir pamats atzinumam, ka /pers. A/ iepriekš noteiktie piespiedu ietekmēšanas līdzekļi nav sasnieguši savu mērķi un nav atturējuši apsūdzēto no atkārtotas noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tiesas ieskatā kriminālsoda mērķu sasniegšana nav iespējama citādi, kā tikai ar brīvības atņemšanas soda noteikšanu, jo cita soda piemērošana nevar garantēt apsūdzētā attieksmes mainīšanu pret likumos noteikto aizliegumu un tiesas spriedumā noteikto pienākumu ievērošanu un nevar arī garantēt sabiedrības tiesību aizsardzību.

Izvērtējot noziedzīgo nodarījumu raksturu un bīstamību, apsūdzētā personību, to, ka /pers. A/ nosacītas notiesāšanas pārbaudes laikā izdarīja jaunus noziedzīgus nodarījumus, kā arī ievērojot to, ka apsūdzētais iepriekš jau ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas ir vērsts pret satiksmes drošību, /pers. A/ sods par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir nosakāms brīvības atņemšanas veidā, bet par Krimināllikuma 312.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu sods var tikt noteikts īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā. Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sods par kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu ir nosakāms tikai tādā gadījumā, ja soda mērķi nav iespējams sasniegt ar attiecīgā panta sankcijā paredzētā vieglāka soda piemērošanu. Tiesa, ņemot vērā to, ka /pers. A/ jaunus noziedzīgus nodarījums ir izdarījis nosacītas notiesāšanas laikā, atzīst, ka konkrētajā gadījumā apsūdzētā sodīšana ar brīvības atņemšanas nesaistītu sodu nevar garantēt kriminālsoda mērķu sasniegšanu, jo apsūdzētā rīcība norāda uz to, ka apsūdzētajam iepriekš noteiktais sods (nosacīta brīvības atņemšana) nav sasniedzis savu mērķi, apsūdzētais atbilstoši iepriekšējam tiesas nolēmumam nav attaisnojis tiesas uzticību un nav izdarījis nekādus tālejošus secinājumus par tiesību normās paredzēto aizliegumu un ar tiesas spriedumu noteikto pienākumu ievērošanas obligāto raksturu.

Tāpat apsūdzētajam /pers. A/ ir piemērojams Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana. Izvērtējot apsūdzētajam /pers. A/ nosakāmā papildsoda apmēru, tiesa ņem vērā tos pašus apstākļus, kuri izanalizēti pie pamatsoda noteikšanas. Ņemot vērā to, ka /pers. A/ attiecībā uz Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir konstatējams atbildību pastiprinošs apstāklis (noziedzīga nodarījuma recidīvs saistībā ar notiesāšanu par analoģiska noziedzīga nodarījuma izdarīšanu) tiesa atzīst, ka /pers. A/ transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana ir nosakāma tuvāk maksimālajai papildsoda robežai. Nosakot sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas noteikumiem, piemērojama daļēja sodu saskaitīšanas metode. Pilnīgai sodu saskatīšanai nav pamata, jo /pers. A/ noziedzīgos nodarījumus ir izdarījis ar vienām un tām pašām darbībām (noziedzīgu nodarījumu ideālā kopība).

Ņemot vērā, ka jaunus noziedzīgus nodarījumus apsūdzētais ir izdarījis nosacītas notiesāšanas pārbaudes laikā un pirms pilnīgas noteiktā papildsoda izciešanas, galīgais sods /pers. A/ ir nosakāms arī pēc spriedumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta noteikumiem, noteiktajam sodam daļēji pievienojot neizciesto brīvības atņemšanas sodu (četri mēneši) un neizciesto papildsodu, kas noteikts ar Rēzeknes tiesas 2018.gada 12.februāra spriedumu (neizciestā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – daļa uz spriedumu taisīšanas brīdi ir 3 gadi 2 mēneši un 18 dienas). Nosakot galīgo pamatsodu pēc spriedumu kopības, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 51.panta $1.^1$daļas 3.punkta noteikumus, ka noteiktajam sodam ir pievienojama ne mazāk kā viena trešdaļa no neizciestā soda, jo jaunie noziedzīgie nodarījumi ir izdarīti nosacītas notiesāšanas pārbaudes laikā. Tāpat tiesa konstatē, ka attiecībā uz /pers. A/ ir piemērojami Krimināllikuma 55.panta desmitās daļas noteikumi, kas noteic: ja nosacīti notiesātais pārbaudes laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, viņam piespriestais sods ir izpildāms un tiesa nosaka sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.un 52.pantā paredzētajiem noteikumiem. Tātad apsūdzētajam /pers. A/ iepriekšējā tiesas spriedumā noteiktais brīvības atņemšanas sods ir izpildāms reāli.

/pers. A/ pirmstiesas kriminālprocesā piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – sprieduma izpildes nodrošināšanai atstājams negrozīts līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas $7.^1$punktu un 368.panta pirmo daļu no /pers. A/ ir piedzenami procesuālie izdevumi, kas saistīti ar alkohola koncentrācijas noteikšanu izelpotajā gaisā – 15,65 *euro* apmērā, kā arī izdevumi, kas radušies saistībā ar izņemtā transportlīdzekļa pārvietošanu uz glabāšanas vietu un glabāšanu – 240,33 *euro* apmērā (administratīvā pārkāpuma lieta Nr.PC291605). Tiesas izmeklēšanas gaitā nav

konstatēti iemesli, kas būtu par pamatu apsūdzētā /pers. A/ atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas pienākuma atbilstoši Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturtās daļas noteikumiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 7.[1]punktu, 368.panta pirmo daļu, 499., 511., 512., 514. un 520., 527.-530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un sodīt:

par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem;

par Krimināllikuma 312.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, daļēji saskaitīt noteiktos sodus un pēc noziedzīgu nodarījumu kopības galīgo sodu /pers. A/ noteikt – brīvības atņemšana uz 5 (pieciem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu pie noteiktā soda /pers. A/ daļēji pievienot pēc Rēzeknes tiesas 2018.gada 12.februāra sprieduma neizciesto pamatsodu (brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem), un papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana (neizciestā soda termiņš 3 gadi 2 mēneši un 18 dienas), un pēc sprieduma kopības galīgo sodu /pers. A/ noteikt – brīvības atņemšana uz 6 (sešiem) mēnešiem un 15 (piecpadsmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem un 1 (vienu) mēnesi.

Tiesību ierobežošanas termiņu skaitīt no 2018.gada 5.decembra.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā, atstāt negrozītu līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, procesuālos izdevumus par alkohola koncentrācijas pārbaudi 15,65 *euro* (piecpadsmit *euro* un 65 centi) apmērā, kas nomaksājami jebkurā bankas iestādē (saņēmējs: Valsts policija, reģistrācijas Nr.9000 0099 040, saņēmēja banka: Valsts kase, Bankas kods: TRELLV22, konts:LV96 TREL 2140 0910 3300 0. Maksājuma uzdevumā jānorāda krimināllietas Nr.11290019918, /pers. A/ identificējošos datus un maksājuma mērķi: par pārbaudi lietā Nr.PC291605).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, Nodrošinājuma valsts aģentūras labā procesuālos izdevumus par transportlīdzekļa VW Passat Variant, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, nogādāšanu glabāšanai un glabāšanu 240,33 *euro* (divi simti četrdesmit *euro* 33 centi) apmērā, kas nomaksājami jebkurā bankas iestādē saņēmējs: Nodrošinājuma valsts aģentūra, reģistrācijas Nr. LV90009112024, saņēmēja banka: Valsts kase, TRELLV22, norēķinu konts: LV86 TREL 2140 6510 2000 0. Iemaksas mērķī obligāti norādāms: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr.11290019918, administratīvā pārkāpuma lieta Nr.PC291605, /pers. A/, personas kods /personas kods/, transportlīdzeklis VW Passat Variant, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, EKK 21499.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 529.panta 2.punktu, noteikt /pers. A/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par procesuālo izdevumu nomaksu - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Procesuālo izdevumu nenomaksāšanas gadījumā spriedums šajā daļā nododams zvērinātam tiesu izpildītājam piespiedu izpildei.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams, bet procesa dalībnieki 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilno spriedumu daļā par noteikto sodu vai sakarā ar tiesas pieļautiem procesuālo tiesību normu pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību vai protestu Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis P.Novičenoks